

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3508/2021. (XI. 30.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 27.Bf.10.086/2020/15. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó a kiskorú gyermeke képviseletében jogi képviselője (dr. Biczó László ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a Fővárosi Törvényszék 27.Bf.10.086/2020/15. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és annak – a Pesti Központi Kerületi Bíróság 3B.30.854/2019/54. számú ítéletére kiterjedő hatályú – megsemmisítését kéri az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése, XX. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmére hivatkozással.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a rendelkezésre bocsátott bírósági iratok szerint a következőképpen foglalható össze. A szülők 2013-ban történt különválását követően a bíróság az édesanyát jogosította fel a házasságon kívüli kapcsolatából 2011-ben született gyermeke tekintetében a szülői felügyeleti jog gyakorlására. Törvényi vélelem folytán az indítványozó minősül a gyermek apjának, számára a bíróság kapcsolattartási jogot állapított meg. A szülők kapcsolata számos konfliktussal terhelt, kapcsolatukat a gyermek érdekében, illetve a bíróság által előírt kapcsolattartás biztosítása céljából tartják fenn.
- [3] A szülői felügyeletet gyakorló édesanyával szemben az ügyészség 2019-ben vádat emelt kiskorú veszélyeztetésének büntette és kiskorúval való kapcsolattartás akadályozásának vétsége miatt azért, mert az ún. ottalvósos kapcsolattartások nem valósultak meg, illetve, mert az édesanya öt éves korában közölte a gyermekkel, hogy az édesapjának tartott személy nem a biológiai apja. A bíróság a bizonyítottság hiánya miatt mindkét vádpontban felmentette az édesanyát.
- [4] Az indítványozó ezt követően fordult gyermeke nevében és képviseletében az Alkotmánybírósághoz. Előadta, hogy a büntetőeljárásban a gyermek – mint kiskorú sértett – számára ügygondnokot jelöltek ki, érdekképviselőte azonban ennek ellenére nem volt biztosított, mert a törvényes képviselőként eljáró ügygondnokot a másodfokú eljárásban tartott nyilvános ülésről nem értesítették. Az ügyei önálló vitelére, valamint jogai érvényesítésére és megvédésére képtelen, kiszolgáltatott kiskorú sértett nem megfelelő képviselete az eljárásban az indítványozó véleménye szerint sérti az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdését, XX. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [5] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenképp azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [6] A Fővárosi Törvényszék ítéletét az indítványozó jogi képviselője a rendelkezésre álló elektronikus letöltési igazolás szerint 2021. június 15-én vette kézhez, a panaszt pedig 2021. augusztus 4-én – tehát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben – nyújtották be. A jogi képviselő a meghatalmazását csatolta. A rendes jogorvoslattal nem támadható, az ügy érdemében hozott másodfokú ítélet alkotmányjogi panasszal támadható.
- [7] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy akkor fordulhat alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz, ha a döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti. Megállapítható, hogy jelen ügyben az indítványozó nem valamely saját, Alaptörvényben biztosított joga sérelmére, illetve saját közvetlen érintettségére hivatkozott, hanem a gyermeke alapvető jogai sérelmének lehetőségét vetette fel a kérelmében. „Az alkotmányjogi panasz jognyilatkozatnak minősül, mely az alkotmánybírósági eljárás megindítására és lefolytatására, az Alkotmánybíróság döntésében foglalt joghatás kiváltására irányuló akaratnyilatkozat.” {3026/2019. (II. 4.) AB végzés, Indokolás [11]} Ennek alapján

az Alkotmánybíróságnak meg kellett vizsgálnia, hogy az indítványozó jogosult-e a gyermeke nevében és képviselésében fellépni a gyermek alapvető jogainak védelmében. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:14. § (1) bekezdése értelmében a cselekvőképtelen kiskorú jognyilatkozata semmis, nevében a törvényes képviselője jár el. A Ptk. 4:161. § (1) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy a gyermek törvényes képviselése a szülői felügyeletet gyakorló szülők joga és kötelezettsége. A Ptk. 4:163. § (2) bekezdése azt az esetet is rendezi, ha a gyermek ügyében a törvényes képviselést gyakorló szülő – törvény vagy a gyámhatóság rendelkezése, érdekellentét vagy más tényleges akadály miatt – nem járhat el: ilyenkor a gyámhatóság a gyermeknek eseti gyámot rendel. Az indítványozó – amint az a bírósági iratokból megállapítható, és amint arra ő maga is utal kérelme 3. oldalán – nem gyakorol szülői felügyeleti jogot gyermeke tekintetében, ebből következően pedig arra sem rendelkezik jogosultsággal, hogy a gyermek képviselésében a gyermek alapjogi igényét érvényesítve alkotmányjogi panaszt nyújtson be.

- [8] 3. Mivel a kifejtettek szerint az alkotmányjogi panaszt nem az arra jogosult terjesztette elő, az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján vizsaszautasította.

Budapest, 2021. november 15.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3177/2021.

